

Ethicus Ignaas Devisch: "Dit euthanasieproces is traumatiserend en niet voor herhaling vatbaar"

Het euthanasieproces dat deze week in Gent wordt gevoerd, is niet voor herhaling vatbaar. Dat heeft ethicus Ignaas Devisch in "De wereld vandaag" (Radio 1) gezegd. Devisch heeft het moeilijk met alle pijnlijke details die we nu kennen over het leven en de dood van Tine Nys. "Niemand zou te wachten op een proces waarbij mensen gedwongen worden verklaringen af te leggen, en waarbij de buitenwereld meekijkt in de huiskamer en in het private leven van mensen."

Floor Bruggeman

wo 22 jan 12:14

In Gent wordt deze week het assisenproces gevoerd over de euthanasie op Tine Nys. De vrouw van 38 kreeg op 27 april 2010 euthanasie vanwege "uitzichtloos psychisch lijden", maar volgens de familie werd de euthanasiewet uit 2002 niet correct nageleefd. "Tine was niet ongeneeslijk ziek", klinkt het onder meer.

Maandag vonden de verhoren van de drie betrokken doktersplaats, gisteren was het de beurt aan familie om haar verhaal te doen. Urenlang werd het hele leven van Tine Nys uit de doeken gedaan tot in de kleinste details. "Het waren dagen vol spanningen", aldus VRT NWS-journalist Arne Dejaeghere. "De familie zei dat ze alleen antwoorden wou en niet zo'n intimiderend proces. Iemand anders zei dan weer dat Tine Nys door het proces een tweede keer sterft."

Het lijkt haast alsof er in dit proces alleen maar verliezers zijn. Ook professor filosofie en ethiek Ignaas Devisch heeft het moeilijk met alle intieme details die we nu kennen.

"Het afscheid van iemand moet in principe een waardig en intiem gebeuren zijn waar de buitenwereld geen uitstaans mee heeft", verduidelijkt hij in "De wereld vandaag". "Waar niemand op zat te wachten, is een proces waarbij mensen gedwongen worden verklaringen af te leggen, en waarbij de buitenwereld meekijkt in de huiskamer en in het private leven van mensen. Dus ik denk dat zo'n proces in alle opzichten niet voor herhaling vatbaar is, en dat we moeten kijken hoe we dit in de toekomst vermijden."

“De dood van iemand moet een waardig en intiem gebeuren zijn waar de buitenwereld geen uitstaans mee heeft

"Niemand in de rechtzaal in Gent zit daar trouwens met slechte intenties. Er zijn duidelijk een aantal zaken misgelopen en er zijn veel misverstanden en trauma's. Als we willen dat dat verdriet en die trauma's geheeld worden, dan zullen we ook na dit proces, wat ook de conclusie is, nog veel werk hebben om de sereniteit terug te krijgen."

"We mogen ook niet onderschatten wat dit betekent voor de artsen in ons land", benadrukt Devisch. "Ook voor hen is dit proces heel traumatiserend, heel veel artsen stellen zich nu vragen. We moeten onze artsen in een goede positie plaatsen om gewetensvrij te oordelen of hij/zij al dan niet kan meegaan in een euthanasie-aanvraag."

Evaluatie

Zonder uitspraken te doen over het euthanasieproces dat nu wordt gevoerd, roept Devisch op om de euthanasiewet zo goed mogelijk te evalueren, in de hoop nooit meer tot zo'n proces te moeten komen. In Nederland is dat bijvoorbeeld al een paar keer gebeurd. "We hebben daar alle belang bij gesteld dat er grijze zones zijn of gesteld dat er mogelijkheden zijn tot de verbetering van de wet, dat in de hoop dat we zo tot een veel serene omgang van de dood komen."

“Met een evaluatie van de euthanasiewet kunnen we hopelijk tot een veel serene omgang van de dood komen

Om die evaluatie te kunnen doen, moeten we ons overigens eerst loskoppelen van onze emoties. "Mijn schrik is dat met dit proces, waar mensen al snel de neiging hebben om een kant (vóór de familie van Tine Nys of vóór de dokters, red.) te kiezen, er nog nauwelijks wordt geluisterd naar de argumenten van de tegenpartij. Ik merk dat er nu veel misverstanden zijn over de wetgeving. Ik vind er dan ook een beetje voor dat in momenten van zeer sterke emotie rond één welbepaalde situatie we in een moeilijk moment zitten om onszelf beter te informeren. Als we dit debat voeren, moeten we het beter los van een veel te sterke emotie. En dan moeten we kijken: weten we met zijn allen goed waar die euthanasiewetgeving over gaat?"

"De euthanasiewetgeving is sowieso een zeer gevoelig en gepolitiseerd dossier", gaat Devisch verder. "We hebben een tijdje geleden in de federale Kamercommissie nog wat debatten gehad over euthanasie en die waren heel heftig. Je moet bijna een neutrale zone creëren en niet meteen de vraag stellen of de wet moet hervormd of afgeschaft worden. Eerst moeten we kijken of er mogelijkheden zijn met de bestaande wetgeving. Wanneer daar dan duidelijkheid over is, dan kunnen we zien of de wet al dan niet uitbreiding nodig heeft of andere aanpassingen."